EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 24.8.2020.
COM(2020) 467 final

2020/0220 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobravanju na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/672 privremene potpore Sloveniji radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Uredbom Vijeća 2020/672 („Uredba o instrumentu SURE”) propisan je pravni okvir za financijsku potporu Unije državama članicama u kojima je zbog izbijanja bolesti COVID-19 došlo do ozbiljnih gospodarskih poremećaja ili kojima ozbiljno prijete takvi poremećaji. Potpora iz instrumenta SURE namijenjena je prvenstveno za financiranje programâ skraćenog radnog vremena ili sličnih mjera kojima je cilj zaštititi zaposlene i samozaposlene osobe i na taj način smanjiti stopu nezaposlenosti i gubitak prihoda, te dodatno, za financiranje nekih zdravstvenih mjera, osobito na radnom mjestu.

Slovenija je 7. kolovoza 2020. podnijela zahtjev za financijsku pomoć Unije na temelju Uredbe o instrumentu SURE. Komisija se u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe o instrumentu SURE savjetovala sa slovenskim tijelima kako bi provjerila iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih rashoda uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 koji se izravno odnose na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere. To se posebno odnosi na:

(1) program naknade plaće za radnike koji nisu radili (ili su čekali na rad) zbog privremene nemogućnosti poslodavaca da osiguraju rad iz poslovnih razloga. Naknada koja se isplaćuje u okviru programa ograničena je na 80 % prosječne plaće radnikâ u posljednja tri mjeseca, no ne može biti niža od minimalne plaće primjenjive u Sloveniji, i uvjetovana je zadržavanjem radnikâ tijekom sudjelovanja poslodavca u programu. Program je bio na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020. Program je u međuvremenu produžen od 1. lipnja 2020. do 31. kolovoza 2020., a planirano je i daljnje produženje do kraja rujna 2020.;

(2) izuzeće od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje za zaposlenike za koje se koristi potpora iz programa naknade plaće. Taj je program također bio na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020.;

(3) program skraćenog radnog vremena kojim se poslodavcima omogućuje privremeno uvođenje rada u nepunom radnom vremenu, a zaposlenicima isplaćuje puni iznos plaće. Poslodavac prima fiksni iznos potpore za radne sate koje zaposlenici nisu odradili pod uvjetom zadržavanja zaposlenika tijekom sudjelovanja poslodavca u programu i jedan dodatni mjesec. Program je na snazi od 1. lipnja 2020. do 31. prosinca 2020.;

(4) program subvencioniranja doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje (uključujući doprinose za profesionalne mirovine) za zaposlenike koji su zadržani na radnom mjestu. Mjera je povezana s obvezom poslodavca da isplati mjesečnu kriznu naknadu od 200 EUR za zaposlenike koji rade, a čija je plaća niža od trostruke minimalne plaće. Tijela su zatražila podatke samo za onaj dio rashoda koji se odnosi na zaposlenike koji su bili neprekidno zaposleni do posljednjih raspoloživih podataka. Mjera je bila na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020.;

(5) mjeru kojom se omogućuje financiranje doprinosa za socijalno osiguranje za samozaposlene osobe, poljoprivrednike i vjerske radnike. Mjera obuhvaća sve doprinose za socijalno osiguranje za korisnike koji su tijekom epidemije bili osigurani i nisu mogli obavljati svoju gospodarsku aktivnost ili su mogli obavljati samo dio aktivnosti; Mjera je bila na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020.;

(6) osnovnu potporu dohotku za samozaposlene osobe, poljoprivrednike i vjerske radnike u iznosu od 350 EUR u ožujku te 700 EUR u travnju i svibnju za korisnike koji su tijekom epidemije bili osigurani i nisu mogli obavljati svoju gospodarsku aktivnost ili su mogli obavljati samo dio aktivnosti. Mjera je bila na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020.

Slovenija je Komisiji dostavila relevantne informacije.

Uzimajući u obzir dostupne dokaze, Komisija predlaže Vijeću da donese provedbenu odluku o odobravanju financijske pomoći Sloveniji u skladu s Uredbom o instrumentu SURE radi potpore navedenim mjerama.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je Prijedlog u cijelosti usklađen s Uredbom Vijeća 2020/672, na temelju koje je i sastavljen.

Ovaj je Prijedlog dopuna jednom drugom instrumentu prava Unije za potporu državama članicama u izvanrednim situacijama, a to je Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije („Uredba (EZ) br. 2012/2002”). Uredba (EU) 2020/461 Europskog parlamenta i Vijeća, kojom je taj instrument izmijenjen da bi se njegovo područje primjene proširilo na izvanredna stanja velikih razmjera u području javnog zdravlja i definirale određene operacije prihvatljive za financiranje, donesena je 30. ožujka.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je dio raznih mjera donesenih kao odgovor na aktualnu pandemiju bolesti COVID-19, kao što je „Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus”, i dopunjuje druge instrumente za potporu zapošljavanju, kao što su Europski socijalni fond i Europski fond za strateška ulaganja/InvestEU. Korištenjem operacija uzimanja i davanja zajmova radi potpore državama članicama u ovom konkretnom slučaju pandemije bolesti COVID-19, ovaj Prijedlog služi kao druga crta obrane za financiranje programâ skraćenog radnog vremena i sličnih mjera kojima se pomaže zaštiti radnih mjesta, a time i zaposlenih i samozaposlenih osoba, od rizika od nezaposlenosti.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova za ovaj instrument Uredba Vijeća 2020/672.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prijedlog se temelji na zahtjevu države članice i dokaz je europske solidarnosti koja se očituje u financijskoj pomoći Unije u obliku privremenih zajmova državi članici pogođenoj pandemijom bolesti COVID-19. Kao druga crta obrane, takva financijska pomoć privremena je potpora državi za povećane javne rashode za programe skraćenog radnog vremena i slične mjere za zaštitu radnih mjesta, a time i zaposlenih i samozaposlenih osoba, od rizika od nezaposlenosti i gubitka prihoda.

Takva će potpora pomoći pogođenim građanima i pridonijeti ublažavanju izravnih socioekonomskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti ovaj Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva instrumenta.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Savjetovanje s dionicima nije moglo biti provedeno zbog žurnosti pripreme Prijedloga da bi ga Vijeće moglo pravovremeno donijeti.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka nije provedena zbog žurnosti Prijedloga.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Komisija bi trebala moći ugovoriti zaduživanje na financijskim tržištima u svrhu korištenja istih sredstava za zajmove državi članici koja je zatražila financijsku pomoć iz instrumenta SURE.

Osim jamstava od država članica, u okvir su ugrađene i druge sigurnosne mjere kako bi se zajamčila financijska solidnost programa:

- rigorozan i konzervativan pristup financijskom upravljanju,
- struktura portfelja zajmova koja ograničava rizik koncentracije, izloženost na godišnjoj razini i prekomjernu izloženost prema državama članicama pojedinačno, istovremeno osiguravajući dostatna sredstva za dodjelu državama članicama kojima su najpotrebnija i
- mogućnost obnavljanja zajma.

2020/0220 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o odobravanju na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2020/672 privremene potpore Sloveniji radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19[1], a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Slovenija je 7. kolovoza 2020. podnijela zahtjev za financijsku pomoć Unije kojom bi dopunila svoje nacionalne mjere za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socioekonomskih posljedica za radnike.

(2) Očekuje se da će izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Slovenija uvela da bi ograničila širenje pandemije i njezine socioekonomske i zdravstvene posljedice dramatično utjecati na javne financije. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2020. procijenjeno je da će Slovenija do kraja 2020. zabilježiti deficit opće države od 7,2 % i dug opće države od 83,7 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). U Komisijinoj ljetnoj privremenoj prognozi 2020. predviđeno je smanjenje BDP-a Slovenije za 7,0 % u 2020.

(3) Pandemija bolesti COVID-19 dovela je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Sloveniji. Uzrokovala je iznenadno i znatno povećanje javnih rashoda u Sloveniji zbog programa skraćenog radnog vremena i sličnih mjera, kako je navedeno u uvodnim izjavama od 4. do 9.

(4) Zakonom o interventnim mjerama u području plaća i doprinosa[2] i Zakonom o utvrđivanju interventnih mjera za suzbijanje epidemije bolesti COVID-19 i ublažavanje njezinih posljedica za građane i gospodarstvo[3], kako se navode u zahtjevu Slovenije od 7. kolovoza 2020., uveden je program naknade plaće za radnike koji nisu radili (ili su čekali na rad) zbog privremene nemogućnosti poslodavaca da osiguraju rad iz poslovnih razloga. Naknada koja se isplaćuje u okviru programa ograničena je na 80 % prosječne plaće radnikâ u posljednja tri mjeseca, no ne može biti niža od minimalne plaće primjenjive u Sloveniji, i uvjetovana je zadržavanjem radnikâ tijekom sudjelovanja poslodavca u programu. Program je bio na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020. Na temelju Zakona o interventnim mjerama za ublažavanje i

[1] SL L 159, 20.5.2020., str. 1.
[2] (ZIUPPP), Službeni list Republike Slovenije 36/20
[3] (ZIUZEOP), Službeni list Republike Slovenije 49/20.

otklanjanje posljedica epidemije bolesti COVID-19[4] program je u međuvremenu produžen od 1. lipnja 2020. do 31. kolovoza 2020., a planirano je daljnje produženje do kraja rujna 2020.

(5) Uvedeno je izuzeće od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje za zaposlenike za koje se koristi potpora iz programa naknade plaće. Taj je program također bio na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020.;

(6) Uspostavljen je program skraćenog radnog vremena kojim se poslodavcima omogućuje privremeno uvođenje rada u nepunom radnom vremenu, a radnicima isplaćuje puni iznos plaće. Poslodavac prima fiksni iznos potpore za radne sate koje zaposlenici nisu odradili pod uvjetom zadržavanja zaposlenika tijekom sudjelovanja poslodavca u programu i jedan dodatni mjesec. Program je na snazi od 1. lipnja 2020. do 31. prosinca 2020.;

(7) Za zaposlenike koji su zadržani na radnom mjestu vlasti su uvele program subvencioniranja doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje (uključujući doprinose za profesionalne mirovine). Mjera je povezana s obvezom poslodavca da isplati mjesečnu kriznu naknadu od 200 EUR za zaposlenike koji rade, a čija je plaća niža od trostruke minimalne plaće. Tijela su zatražila podatke samo za onaj dio rashoda koji se odnosi na zaposlenike koji su bili neprekidno zaposleni do posljednjih dostupnih podataka. Mjera je bila na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020.;

(8) Uvedena je mjera kojom se omogućuje financiranje doprinosa za socijalno osiguranje za samozaposlene osobe, poljoprivrednike i vjerske radnike. Mjera obuhvaća sve doprinose za socijalno osiguranje za korisnike koji su tijekom epidemije bili osigurani i nisu mogli obavljati svoju gospodarsku aktivnost ili su mogli obavljati samo dio aktivnosti; Mjera je bila na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020.;

(9) Konačno, uvedena je osnovna potpora dohotku za samozaposlene osobe, poljoprivrednike i vjerske radnike u iznosu od 350 EUR u ožujku te 700 EUR u travnju i svibnju za korisnike koji su tijekom epidemije bili osigurani i nisu mogli obavljati svoju gospodarsku aktivnost ili su mogli obavljati samo dio aktivnosti. Mjera je bila na snazi od 13. ožujka 2020. do 31. svibnja 2020.;

(10) Slovenija ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/672. Slovenija je Komisiji dostavila dostatne dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 1 203 670 000 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih radi ublažavanja socioekonomskih posljedica pandemije bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje jer nove mjere obuhvaćaju znatan udio poduzetnika i radne snage u Sloveniji. Slovenija namjerava financirati 90 000 000 EUR povećanog iznosa rashoda s pomoću sredstava Unije.

(11) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala sa Slovenijom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere navedene u zahtjevu od 7. kolovoza 2020.

(12) Stoga bi Sloveniji trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi joj se pomoglo u ublažavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19.

[4] (Intervencijski zakon), *Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19* (ZIUOOPE), donesen 30. 5. 2020., Službeni list Republike Slovenije br. 80/20

(13) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka koji bi se mogli pokrenuti u vezi s poremećajima funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. UFEU-a. Njome se ne poništava zahtjev iz članka 108. UFEU-a da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima planirane dodjele državne potpore.

(14) Slovenija bi trebala redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Slovenija te rashode izvršila.

(15) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Slovenije, kao i zahtjeve za financijsku pomoć u skladu s Uredbom (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili planiraju podnijeti druge države članice, a pritom su primijenjena načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Slovenija ispunjava uvjete iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/672.

Članak 2.

1. Unija Sloveniji stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 1 113 670 000 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma je 15 godina.

2. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći odobrene ovom Odlukom traje 18 mjeseci i počinje teći od prvog dana nakon stupanja na snagu ove Odluke.

3. Financijsku pomoć Unije Komisija Sloveniji stavlja na raspolaganje u najviše osam obroka. Obroci se mogu isplatiti u jednoj ili nekoliko tranši. Rokovi dospijeća tranši iz prvog obroka mogu biti dulji od maksimalnog prosječnog dospijeća iz stavka 1. U takvim slučajevima, rokovi dospijeća sljedećih tranši utvrđuju se tako da se, nakon isplate svih obroka, poštuje maksimalno prosječno dospijeće iz stavka 1.

4. Prvi obrok isplaćuje se nakon stupanja na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.

5. Slovenija podmiruje troškove financiranja Unije iz članka 4. Uredbe (EU) 2020/672 za svaki obrok uvećane za sve naknade, troškove i izdatke Unije koji nastanu zbog financiranja.

6. Komisija odlučuje o iznosu i isplati obroka, kao i o iznosu tranši.

Članak 3.

Slovenija može financirati sljedeće mjere:

(1) program naknade plaće, kako je utvrđeno člancima 7. i 8. Zakona o interventnim mjerama u području plaća i doprinosa i člancima od 21. do 32. Zakona o interventnim mjerama za suzbijanje epidemije bolesti COVID-19 i ublažavanje njezinih posljedica za građane i gospodarstvo (s izmjenama) te kako je produljen člancima od 24. do 34. Zakona o interventnim mjerama za ublažavanje i otklanjanje posljedica epidemije bolesti COVID-19;

(2) izuzeće od plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje za radnike za koje se koristi potpora iz programa naknade plaće, kako je utvrđeno člancima od 21. do 32. Zakona

o interventnim mjerama za suzbijanje epidemije bolesti COVID-19 i ublažavanje njezinih posljedica za građane i gospodarstvo;

(3) program skraćenog radnog vremena kojim se subvencionira privremeni rad u nepunom radnom vremenu, kako je utvrđeno člancima od 11. do 23. Zakona o interventnim mjerama za ublažavanje i otklanjanje posljedica epidemije bolesti COVID-19;

(4) plaćanje doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje za radnike i mjesečne krizne naknade, kako je utvrđeno člankom 33. Zakona o interventnim mjerama za suzbijanje epidemije bolesti COVID-19 i ublažavanje njezinih posljedica za građane i gospodarstvo, za dio rashoda koji se odnose na poduzeća koja skrate radno vrijeme ili prekinu rad ili u kojima su radnici bili neprekidno zaposleni;

(5) financiranje doprinosa za socijalno osiguranje za samozaposlene osobe, poljoprivrednike i vjerske radnike, kako je utvrđeno člankom 38. Zakona o interventnim mjerama za suzbijanje epidemije bolesti COVID-19 i ublažavanje njezinih posljedica za građane i gospodarstvo;

(6) osnovnu potporu dohotku za samozaposlene osobe, poljoprivrednike i vjerske radnike, kako je utvrđeno člankom 34. Zakona o interventnim mjerama za suzbijanje epidemije bolesti COVID-19 i ublažavanje njezinih posljedica za građane i gospodarstvo.

Članak 4.

Slovenija do [*DATUM: šest mjeseci od datuma objave ove Odluke*] i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Republici Sloveniji.

Članak 6.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik